

**των εργαζομένων
στις Ξένες Αεροπορικές
εταιρείες**

K59R20

ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ (ΣΣΕ & ΔΑ) ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Α. ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟΨΗ

1. Η από 21.9.1972 ΣΣΕ (ΦΕΚ 814Β/7.10.1972)
2. Η από 19.5.1976 ΣΣΕ (ΦΕΚ 740Β/3.6.1976)
3. Η από 8.2.1976 ΣΣΕ (ΦΕΚ 1541Β/24.12.1976)
4. Η από 3.8.1977 ΣΣΕ (ΦΕΚ 868β/12.9.1977)
5. Η 94/78 απόφαση του ΔΔΔΔ Αθηνών (ΦΕΚ 1099Β/14.12.1978)
6. Η από 16.10.1980 ΣΣΕ (ΦΕΚ 1109Β/4.11.1980)
7. Η από 19.12.1980 ΣΣΕ (ΦΕΚ 232Β/20.4.1981)
8. Η από 19.12.1980 ΣΣΕ (Π.Κ. Ειρηνοδ. Αθ. 35/21.4.81)
9. Η από 17.2.1982 ΣΣΕ (Π.Κ. Ειρηνοδ. Αθ. 18/9.4.1982)
10. Η από 21.12.1982 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 19/30.3.1983)
11. Η από 15.7.1982 ΣΣΕ (ΦΕΚ 875Β/3.11.1982)
12. Η από 19.12.1983 ΣΣΕ (ΦΕΚ 280Β/7.5.1984)
13. Η από 19.12.1983 ΣΣΕ (ΦΕΚ 197Β/29.3.1984)
14. Η από 12.6.1985 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 126/3.7.1985)
15. Η από 24.6.1988 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 184/4.10.1988)
16. Η από 24.6.1988 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 183/4.10.1988)
17. Η από 1.8.1989 ΣΣΕ (ΦΕΚ 596Β/11.8.1989)
18. Η από 9.7.1990 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 36/10.7.1990)
19. Η από 2.7.1991 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 46/3.7.1991)
20. Η από 29.6.1993 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 53 και 54/5.7.1993)
21. Η από 29.5.1995 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 76/26.6.1995)
22. Η από 17.5.1996 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 62/13.6.1996)
23. Η από 7.5.1997 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 31/15.5.1997)
24. Η από 19.5.1998 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργασίας 25/11.6.1998)
25. Η από 30.4.1999 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 53/23.6.1999)
26. Η από 26.4.2000 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 26/5.5.2000)
27. Η από 21.5.2001 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 41/23.5.2001)
28. Η από 31.7.2002 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. 99/2.8.2002). Ισχύει και για το έτος 2003
29. Η από 27.5.2004 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Απασχ. 14/28.5.2004). Ισχύει και για το έτος 2005
30. Η από 28.6.2006 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Απασχ. 56/28.6.2006). Ισχύει και για το έτος 2007
31. Η από 5.6.2008 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Απασχ. 29/6.6.2008). Ισχύει και για το έτος 2009
32. Η από 21.5.2010 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Απασχ. 6/2.6.2010). Ισχύει και για το έτος 2011
33. Η από 12.6.2012 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας 6/13.6.2012)
34. Η από 3.4.2015 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας 1/6.4.2015)
35. Η από 28.3.2017 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας 4/29.3.2017)
36. Η από 17.3.2020 ΣΣΕ (Π.Κ. Υπ. Εργ. Κοιν. Ασφάλισης και Πρόνοιας 5/13.4.2020)

Β. ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Από την εργοδοτική πλευρά:

Ένωση Ξένων Αεροπορικών Εταιρειών (ΕΞΑΕ)

Από την εργατική πλευρά:

Ομοσπονδία Προσωπικού Αεροπορικών Μεταφορών (ΟΠΑΜ), πρώην “Ομοσπονδία Προσωπικού Ξένων Αεροπορικών Εταιρειών (ΟΠΞΑΕ)”

Γ. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στις διατάξεις της παρούσας υπάγονται οι μισθωτοί των Ξένων Αεροπορικών Εταιρειών.

Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Κεκτημένα δικαιώματα, συμφωνίες και γενικά ευνοικότεροι όροι εργασίας που υφίστανται μεταξύ των επιμέρους Αεροπορικών Εταιρειών και των απασχολούμενων σ' αυτές δεν θίγονται με την παρούσα.
2. Αυτά που συμφωνούνται στην παρούσα αποτελούν κατώτατα όρια.
3. Δεν θίγεται το σύστημα των ετήσιων αυξήσεων, που τυχόν υπάρχει σε κάθε μία Αεροπορική Εταιρεία (Merit, Annual Increment κ.λπ.).
4. Πέρα από το βασικό μηνιαίο μισθό, καταβάλλονται τα επιδόματα που προβλέπονται στην παρούσα. Τα επιδόματα αυτά, όπου καθορίζονται σε ποσοστό, υπολογίζονται στο βασικό μηνιαίο μισθό. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, τα επιδόματα της παρούσας είναι ανεξάρτητα των καταβαλλομένων βασικών μηνιαίων μισθών και δεν ενσωματώνονται στους εν λόγω βασικούς μηνιαίους μισθούς (ΣΣΕ 28.3.2017).¹

Ε. ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ/ΜΙΣΘΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Α. Βασικοί Μισθοί

Ο βασικός μηνιαίος μισθός ασφαλείας, ο οποίος αποτελεί το κατώτατο ύψος βασικού μηνιαίου μισθού και ο οποίος καταβάλλεται σε οποιαδήποτε ειδικότητα του Κλάδου καθορίζεται από 1ης Ιανουαρίου 2020 στο ποσό των 660,00 ευρώ. Εφόσον συμφωνηθεί από τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. ποσό που είναι υπέρτερο των 660,00 ευρώ μηνιαίως καταβάλλεται ως μισθός ασφαλείας ο μισθός ΕΓΣΣΕ (ΣΣΕ 17.3.2020).

¹ **Σημείωση :** Με τις ΣΣΕ 12.6.2012 και 3.4.2015 προβλεπόταν εξαίρεση μη ενσωμάτωσης στο βασικό μισθό μόνο για το θεσπιζόμενο σε αυτές επίδομα ταμιά.

B. Μισθολογικές και βαθμολογικές κλίμακες

Κάθε αεροπορική εταιρεία υποχρεούται να έχει τρόπους και κανόνες μισθολογικής και βαθμολογικής εξελίξεως των εργαζομένων σε αυτή, τους οποίους θα πρέπει να γνωστοποιεί στο Προσωπικό της και στον οικείο Σύλλογο (ΣΣΕ 12.6.2012).

Γ. Annual increment, merit κ.λπ.²

1. Σε περίπτωση που το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα πέσει κάτω από 10% θα καταβάλλεται μηνιαίο ελάχιστο όριο ετήσιας αύξησης των μηνιαίων αποδοχών που θα ανέρχεται σε 25,00 ευρώ με οποιαδήποτε επωνυμία και αν καταβάλλεται (ANNUAL INCREMENT, MERIT κ.λπ.) χωρίς άλλη αναπροσαρμογή και θα ενσωματώνεται στο βασικό μηνιαίο μισθό.
2. Εξαιρούνται οι μισθωτοί που εξάντλησαν τη μισθολογική τους κλίμακα στους οποίους το ανωτέρω ποσό θα ενσωματώνεται στο επίδομα τριετιών.
3. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό κάθε αεροπορικής εταιρείας προβλέπεται ετήσια αύξηση, η ετήσια αύξηση που προβλέπεται από τη ΣΣΕ δε θα χορηγείται σε περίπτωση που η ετήσια αύξηση που προβλέπεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό είναι υψηλότερη, ενώ σε περίπτωση που είναι χαμηλότερη θα καταβάλλεται μόνο η διαφορά (ΣΣΕ 12.6.2012, 3.4.2015, 28.3.2017, 17.3.2020).
4. **Συμβάσεις ορισμένου χρόνου**
Οι υπάλληλοι με συμβάσεις ορισμένου χρόνου θα δικαιούνται τις αυξήσεις που προβλέπονται από τη ΣΣΕ, εάν οι αυξήσεις αυτές εμπίπτουν στη διάρκεια της σύμβασης εργασίας τους (ΣΣΕ 12.6.2012, 3.4.2015, 28.3.2017, 17.3.2020).

ΣΤ. ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

α. Επίδομα γάμου

Το επίδομα γάμου ορίζεται σε ποσοστό 10% επί του βασικού μισθού με ανώτατο όριο ποσοστό 10% επί βασικού μισθού 1.111,58 ευρώ. Επομένως το ανώτατο ύψος του οικογενειακού επιδόματος καθορίζεται σε 111,15 ευρώ (ΣΣΕ 12.6.2012).

Το επίδομα γάμου χορηγείται στους διαζευγμένους, σε αυτούς που βρίσκονται σε χηρεία και στους φυσικούς γονείς (SINGLE PARENTS) ανεξαρτήτως φύλου, εφ' όσον έχουν τουλάχιστον ένα παιδί που δεν έχει συμπληρώσει το 21ο έτος της ηλικίας του εκτός αν μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του αναλάβει εργασία. Δε διακόπτεται η καταβολή επιδόματος αν το παιδί μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του σπουδάζει οπότε η καταβολή συνεχίζεται μέχρι της συμπλήρωσεως του 25ου έτους της ηλικίας του

2. Το ελάχιστο όριο της ετήσιας αύξησης (annual increment) καθορίστηκε σε ευρώ 25,21 με τη ΣΣΕ 2010, η οποία ίσχυε και για το έτος 2011

ανεξαρτήτως αν στην περίπτωση αυτή εργάζεται. Αν το παιδί είναι ανίκανο για εργασία λόγω υγείας το επίδομα εξακολουθεί να χορηγείται (ΣΣΕ 12.6.2012).

β. Επίδομα τριετιών

Με τη συμπλήρωση 3 ετών συνεχούς ή διακεκομμένης υπηρεσίας στην ίδια αεροπορική εταιρία στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ο μισθωτός δικαιούται επίδομα για κάθε τριετία, το οποίο ορίζεται σε ποσοστό 3% επί του βασικού μισθού με ανώτατο όριο ποσοστό 3% επί του βασικού μισθού 1200 ευρώ. Επομένως το ανώτατο ύψος κάθε μιας τριετίας καθορίζεται από 1ης Ιουλίου 2012 σε 36 ευρώ

Η ως άνω διάταξη δεν επηρεάζει το επίδομα τριετιών, το οποίο έχει ήδη χορηγηθεί μέχρι την υπογραφή της παρούσας, στο υπάρχον προσωπικό.

Το επίδομα τριετιών το οποίο καταβάλλεται στο προσωπικό μέχρι σήμερα, παραμένει στο ποσό το οποίο έχει οριστεί μέχρι την υπογραφή της παρούσας, ενώ η συμπλήρωση τριετίας και κάθε τριετίας μετά την υπογραφή της παρούσας υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1 (ΣΣΕ 3.4.2015).

Οι μισθωτοί που διέπονται από την παρούσα ρύθμιση, δικαιούνται τόσες τριετίες, όσες ο χρόνος υπηρεσίας τους διαιρούμενος με τον αριθμό τρία (3).

Η κάθε τριετία θεωρείται συμπληρωμένη με την πάροδο τριών ετών από την ημερομηνία προσλήψεως του μισθωτού και το ποσό που αντιστοιχεί σ' αυτή καταβάλλεται από την αρχή του τριμήνου του ημερολογιακού έτους στο οποίο αυτή συμπληρώνεται. Αρχή του τριμήνου θεωρείται η 1η Ιανουαρίου, η 1η Απριλίου, η 1η Ιουλίου και η 1η Οκτωβρίου κάθε ημερολογιακού έτους.

Για τον υπολογισμό των τριετιών, λαμβάνεται υπόψη και η προϋπηρεσία, συνεχής ή διακεκομμένη, σε οποιαδήποτε άλλη αεροπορική εταιρία στην Ελλάδα (ΣΣΕ 12.6.2012, 3.4.2015, 28.3.2017, 17.3.2020).

γ. Επίδομα ειδικών συνθηκών (ανθυγιεινής εργασίας)

Σε όλους τους μισθωτούς καταβάλλεται επίδομα ειδικών συνθηκών ύψους ευρώ 48,07 (ΣΣΕ 18.3.2017).

δ. Επίδομα τροφής

Σε όλους τους μισθωτούς ανεξαιρέτα καταβάλλεται μηνιαίο επίδομα τροφής ύψους 115,79 ευρώ που υπολογίζεται στα δώρα εορτών και την άδεια (ΣΣΕ 18.3.2017).

ε. Επίδομα ταμίας

3. Σημείωση: Το επίδομα ταμιά ίσχυσε έως 31.12.2014 και καταργήθηκε με την από 3.4.2015 ΣΣΕ. Για τους μισθωτούς οι οποίοι ελάμβαναν την 1.7.2012 επίδομα ταμιά, το ποσό που καταβαλλόταν ως επίδομα ταμιά ενσωματώθηκε στο βασικό μισθό (ΣΣΕ 3.4.2015).

Z. ΜΕΤΑΦΟΡΑ

A. Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος (Σπάτα)

Η μεταφορά των εργαζομένων στο αεροδρόμιο μπορεί να πραγματοποιείται είτε με μεταφορικά μέσα που παρέχονται από τις οικείες αεροπορικές εταιρείες, είτε με την καταβολή σ' αυτούς του κομίστρου ταξί ή με τη καταβολή σ' αυτούς χιλιομετρικής αποζημίωσης. Το ως άνω επίδομα μεταφοράς ορίζεται ως κάτωθι:

- α) Εάν η οικεία αεροπορική εταιρεία δεν διαθέτει μεταφορικό μέσο το οποίο να διέρχεται από την κατοικία του εργαζόμενου για να τον μεταφέρει στο αεροδρόμιο κατά την έναρξη της εργασίας του και από το αεροδρόμιο στην κατοικία του κατά το τέλος της εργασίας του μεταξύ της 06.30 και 23.00, η ενδιαφερόμενη αεροπορική εταιρεία θα καταβάλλει στους εργαζόμενους επίδομα α) 120,09 ευρώ μηνιαίως για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου έως 31.12.2020. Το ανωτέρω επίδομα θα καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της ετήσιας άδειας αναψυχής του εργαζόμενου και θα συνυπολογίζεται στα επιδόματα Χριστουγέννων και Πάσχα και αδειάς.
- β) Σε περίπτωση που η εργασία ενός μισθωτού στο αεροδρόμιο λήγει μετά την 23.00 ή αρχίζει πριν από την 06.30 και η ενδιαφερόμενη αεροπορική εταιρεία δε διαθέτει δικό της μεταφορικό μέσο για να παραλάβει τον εργαζόμενο από την κατοικία του ή να τον αφήσει σ' αυτήν τουλάχιστον 60' πριν από την έναρξη και το πολύ 60' λεπτά μετά τη λήξη της εργασίας του, η εταιρεία θα παρέχει ταξί για τη μεταφορά του.
- γ) Εργαζόμενοι που διαθέτουν δικό τους μεταφορικό μέσο και εφόσον το δηλώσουν στην οικεία αεροπορική εταιρεία, θα παίρνουν αποζημίωση ισόποση προς ποσοστό 16% του ημίσεως (1/2) του επίσημου κομίστρου του λεωφορείου Express και του κομίστρου αστικού λεωφορείου για κάθε πραγματοποιούμενη διαδρομή από ή προς το αεροδρόμιο μεταξύ των ωρών 23.00 έως 6.30.
Η ανωτέρω αποζημίωση θα καταβάλλεται με κατώτατο όριο 4 χιλιομέτρων και ανώτατο τα 40 χιλιομέτρων άσχετα εάν η αεροπορική εταιρεία διαθέτει δικό της μεταφορικό μέσο ή ταξί.
- δ) Από τα ανωτέρω εξαιρούνται οι μισθωτοί στους οποίους η Εταιρεία παρέχει αυτοκίνητο ή πληρώνει τη χρήση του δικού τους αυτοκινήτου για μετάβαση στον και από τον τόπο εργασίας τους (ΣΣΕ 17.3.2020).

B. Γραφεία Πόλεως Αθηνών

- α) Από 1ης Ιανουαρίου 2020 μέχρι 31.12.2020, οι μισθωτοί Γραφείων Πόλεως τα οποία βρίσκονται πλησίον του παλαιού αεροδρομίου του Ελληνικού, θα λαμβάνουν επίδομα ύψους 87,71 ευρώ. Το ανωτέρω επίδομα θα καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της ετήσιας άδειας αναψυχής του εργαζόμενου και θα συνυπολογίζεται στα επιδόματα Χριστουγέννων και Πάσχα και αδειάς.

- β) Από 1ης Ιανουαρίου 2020 μέχρι 31.12.2020, οι μισθωτοί όλων των άλλων Γραφείων Πόλεως (εκτός από αυτά που ορίζονται ανωτέρω υπό (α) θα λαμβάνουν επίδομα μεταφοράς ύψους 61,79 ευρώ. Το ανωτέρω επίδομα θα καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της ετήσιας άδειας αναψυχής του εργαζομένου και θα συνυπολογίζεται στα επιδόματα Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς.
- γ) Από τα ανωτέρω εξαιρούνται οι μισθωτοί των Γραφείων Πόλεως στους οποίους η Εταιρεία παρέχει αυτοκίνητο ή πληρώνει τη χρήση του δικού τους αυτοκινήτου για μετάβαση στον και από τον τόπο εργασίας τους (ΣΣΕ 17.3.2020).

Γ. Θεσσαλονίκη

Για εργαζόμενους που απασχολούνται στη Θεσσαλονίκη το επίδομα μεταφοράς ρυθμίζεται από 1.1.2020 έως 31.12.2020 ως ακολούθως:

- α) Εάν η οικεία αεροπορική εταιρεία δε διαθέτει μεταφορικό μέσο το οποίο να διέρχεται από την κατοικία του εργαζομένου για να τον μεταφέρει στο αεροδρόμιο κατά την έναρξη της εργασίας του και από το αεροδρόμιο στην κατοικία του κατά το τέλος της εργασίας του μεταξύ της 06.30 και 23.00, η ενδιαφερόμενη αεροπορική εταιρεία θα καταβάλλει στους εργαζομένους: ως επίδομα μεταφοράς το ποσό των 60,75 ευρώ μηνιαίως. Το ανωτέρω επίδομα θα καταβάλλεται κατά τη διάρκεια της ετήσιας άδειας αναψυχής του εργαζομένου και θα συνυπολογίζεται στα επιδόματα Χριστουγέννων, Πάσχα και αδειάς.
- β) Σε περίπτωση που η εργασία ενός μισθωτού στο αεροδρόμιο λήγει μετά την 23.00 ή αρχίζει πριν από την 06.30 και η ενδιαφερόμενη αεροπορική εταιρεία δε διαθέτει δικό της μεταφορικό μέσο για να παραλάβει τον εργαζόμενο από την κατοικία του ή να τον αφήσει σ' αυτή τουλάχιστον 60' λεπτά πριν από τη έναρξη και το πολύ 60' λεπτά μετά τη λήξη της εργασίας του, η εταιρεία θα παρέχει ταξί για τη μεταφορά του.

Εργαζόμενοι που διαθέτουν δικό τους μεταφορικό μέσο και εφόσον το δηλώσουν στην οικεία αεροπορική εταιρεία, θα παίρνουν αποζημίωση (ανά χιλιόμετρο) για κάθε πραγματοποιούμενη διαδρομή από ή προς το αεροδρόμιο μεταξύ των ωρών 23.00 έως 6.30, ισόποση προς ποσοστό 22,2% του επίσημου κομίστρου του λεωφορείου Express Αερολιμένας - Θεσσαλονίκη και του κομίστρου αστικού λεωφορείου με κατώτατο όριο 4 χιλιομέτρων και ανώτατο τα 25 χλμ. άσχετα εάν η αεροπορική εταιρεία διαθέτει δικό της μεταφορικό μέσο ή ταξί.

- γ) Για τους μισθωτούς των Γραφείων Πόλεως ή ενδιαφερόμενη εταιρεία θα καταβάλλει ως επίδομα μεταφοράς το ποσό των 60,75 ευρώ μηνιαίως.
- Από τα ανωτέρω εξαιρούνται οι μισθωτοί στους οποίους η Εταιρεία παρέχει αυτοκίνητο ή πληρώνει τη χρήση του δικού τους αυτοκινήτου για μετάβαση στον και από τον τόπο εργασίας τους (ΣΣΕ 12.6.2012).

Δ. Επιτροπή Επιδόματος Μεταφοράς

Δημιουργείται ειδική επιτροπή αποτελούμενη από δύο (2) μέλη της ΟΠΑΜ και δύο (2) μέλη της ΕΞΑΕ η οποία θα εξετάσει και θα υποβάλει προτάσεις προς το σκοπό εξορθολογισμού του επιδόματος μεταφοράς. Η ως άνω επιτροπή θα συγκληθεί για πρώτη φορά τον Μάιο του 2020 και έχει υποχρέωση να υποβάλει τις τελικές της προτάσεις έως το τέλος Οκτωβρίου του 2020 το αργότερο (ΣΣΕ 17.3.2020).

Η. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το πρόγραμμα εργασίας θα συντάσσεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, θα καλύπτει χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός μηνός και θα αποστέλλεται στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Η αποστολή (του προγράμματος στην Επιθεώρηση Εργασίας) θα γίνεται 5 τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη του καλυπτόμενου από αυτό χρονικού διαστήματος. Κυρωμένα φωτοαντίγραφα του εν λόγω προγράμματος θα κοινοποιούνται 4 τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη ισχύος του προγράμματος στους εργαζόμενους και στο οικείο σωματείο.

Συνήθεις αλλαγές του τακτικού προγράμματος εργασίας δεν μπορούν να γίνουν χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του οικείου Συλλόγου Προσωπικού, στον οποίο κοινοποιούνται τέσσερις (4) τουλάχιστον ημέρες πριν την έναρξη ισχύος του προγράμματος.

Τυχόν μεταβολές του προγράμματος εργασίας που θα απορρέουν από απρόβλεπτες συνθήκες ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (ανωτέρα βία, τεχνικά προβλήματα αεροπλάνων, μη προγραμματισμένες πτήσεις, ακύρωση πτήσεων, εξαιρετικές καιρικές συνθήκες και φυσικά φαινόμενα) θα μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση του οικείου Συλλόγου Προσωπικού.

Τέτοιες μεταβολές στο πρόγραμμα εργασίας αναγγέλλονται στην Επιθεώρηση Εργασίας και φωτοαντίγραφα του τροποποιημένου προγράμματος γνωστοποιούνται στον εργαζόμενο όπως και στον οικείο Σύλλογο του Προσωπικού.

Η εργασία θα παρέχεται αποκλειστικά είτε με βάση το κανονικό σύστημα πενθήμερης εργασίας, είτε με βάση το σύστημα - απόκλιση όπως περιγράφεται συγκεκριμένα στην παρ. 12 του άρθρου 3 (ΣΣΕ 17.3.2020).

Θ. ΚΟΙΝΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΛΙΣΕΩΝ

1. Εβδομάδα, για την εφαρμογή της παρούσας, νοείται το χρονικό διάστημα που αρχίζει την 00.01 της Δευτέρας και λήγει την 24.00 της Κυριακής.
2. Το σύνολο των ωρών εργασίας ανά εβδομάδα ορίζεται σε σαράντα (40) ώρες που κατανέμονται σε εβδομάδα πέντε (5) εργάσιμων ημερών.
3. Καθημερινό ωράριο μπορεί να παρέχεται μόνο μία φορά σε κάθε 24ωρο με επιφύλαξη τον ειδικό τρόπο καθορισμού της αποκλίσεως που περιγράφεται παρακάτω στην παρ. 12.
4. Η διάρκεια του καθημερινού ωραρίου εργασίας ορίζεται κατωτέρω στο κανονικό σύστημα πενθήμερης εργασίας και στην απόκλιση της παρ. 12.
5. Οι ημέρες εργασίας μεταξύ των ελεύθερων ημερών (DAYS OFF) δεν θα είναι περισσότερες από εννιά (9) συνεχείς εργάσιμες ημέρες (ΣΣΕ 17.3.2020).
6. **Ελεύθερος χρόνος ανάπαυσης**

Μεταξύ της με οποιοδήποτε τρόπο λήξεως της καθημερινής εργασίας, είτε με την κανονική λήξη του ωραρίου είτε με την οποιοδήποτε τρόπο υπέρβαση της λήξεως και της καθ' οιονδήποτε τρόπο εκ νέου αναλήψως εργασίας

θα μεσολαβεί οπωσδήποτε χρόνος ένδεκα (11) ωρών απολύτως ελεύθερος για ανάπαυση.

Εφ' όσον στο μέλλον είτε με νόμο είτε με Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ο πραγματικός χρόνος εβδομαδιαίας απασχόλησης των 40 ωρών (στον οποίο δεν περιλαμβάνονται τα διαλείμματα) μειωθεί, ο ως άνω ελεύθερος χρόνος ανάπαυσης θα μειωθεί και πάλι στις 10,5 ώρες ή στον κατά το χρόνο μείωσης του εβδομαδιαίου ωραρίου νόμιμο χρόνο ανάπαυσης.

Σε περίπτωση που θα μικρύνει το διάστημα αυτό των ένδεκα ωρών (11) θα μετατοπίζεται η έναρξη της προγραμματισμένης εργασίας κατ' αντίστοιχες ώρες, αποκλειόμενης της μετατοπίσεως της προγραμματισμένης λήξεως της εργασίας της επομένης εργάσιμης περιόδου. Σε αδυναμία μετατοπίσεως της έναρξεως κατά τόσες ώρες όσες μικρύνει το ανωτέρω διάστημα, η σμίκρυνση θα αμείβεται κατ' επιλογή του εργαζομένου, είτε με καταβολή της αποζημίωσης κάθε ώρας υπερωριακής εργασίας στο 1,5 είτε με χορήγηση αντίστοιχων ωρών ανάπαυσης σε ημέρα που θα συμφωνείται με τον εργοδότη (ΣΣΕ 3.4.2015).

7. Σε περίπτωση εργασίας κατά Κυριακή θα χορηγείται σε οποιαδήποτε περίπτωση προσαύξηση 75% υπολογιζόμενη επί της βάσεως του ωρομισθίου (ΣΣΕ 12.6.2012).

8. Σε περίπτωση εργασίας κατά νύκτα θα χορηγείται σε οποιαδήποτε περίπτωση προσαύξηση κατά 25% υπολογιζόμενη επί της βάσεως του ωρομισθίου για τις ώρες εργασίας από 22.00 μέχρι 06.00 (ΣΣΕ 12.6.2012).

9. Υπερωρία και Υπερεργασία

α. Μισή ώρα την ημέρα επιπλέον των οκτώ (8) ωρών θα αμείβεται ως υπερεργασία σύμφωνα με το Νόμο όπως ισχύει σήμερα, β) Οι προσαυξήσεις για υπερεργασία και υπερωρία θα καθορίζονται από το Νόμο όπως ισχύει σήμερα (ΣΣΕ 12.6.2012).

10. Προγραμματισμένη εργασία πέρα από πέντε συνεχείς Κυριακές δεν επιτρέπεται. Εάν ο εργαζόμενος εργασθεί επί πέντε συνεχείς Κυριακές το έκτο Σαββατοκύριακο του θα προβλέπεται ελεύθερο και θα παρέχονται ελεύθερες οι ημέρες της Δευτέρας και Τρίτης της επόμενης εβδομάδας (της έκτης εβδομάδας μετά τις πέντε Κυριακές) (ΣΣΕ 3.4.2015).

11. Ωρομίσθιο-Ημερομίσθιο

Για την εξεύρεση του ωρομισθίου οι πάσης φύσεως μηνιαίες αποδοχές θα πολλαπλασιάζονται με τον αριθμό 0,006.

Για την εξεύρεση του ημερομισθίου οι πάσης φύσεως τακτικές μηνιαίες αποδοχές θα διαιρούνται με τον αριθμό 25 (ΣΣΕ 6.12.1985 και ΣΣΕ 12.6.2012).

12. Εάν μια νυκτερινή βάρδια προγραμματίζεται από τις 22.00 ή αργότερα θεωρείται εργασία της επόμενης ημέρας και κάθε βάρδια που τελειώνει μέχρι τις 02.00 ή νωρίτερα θεωρείται εργασία της προηγούμενης ημέρας. Ο προγραμματισμός αυτός δεν πρέπει να αφορά τον ίδιο εργαζόμενο για

περισσότερες από 3 φορές την εβδομάδα, δεν ισχύει για τις ελεύθερες ημέρες, δεν ισχύει επίσης και κατά τις αργίες. Το ανώτατο όριο των ωρών εργασίας εντός του ημερολογιακού εικοσιτετραώρου, δηλαδή από 00.01 μέχρι 24.00 δε δύναται να υπερβαίνει με τις προστιθέμενες δύο ώρες το σύνολο των 8,5 ωρών εργασίας (ΣΣΕ 12.6.2012).

I. ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Θα παρέχεται εργασία από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή. Έτσι οι ημέρες του Σαββάτου και της Κυριακής θα είναι κατ' αρχήν ελεύθερες.
2. Σε περίπτωση εργασίας κατά Κυριακή θα χορηγείται κατ' αρχήν σε αναπλήρωση η ημέρα της προηγούμενης Παρασκευής και θα παραμείνει ελεύθερη η ημέρα του Σαββάτου. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό θα χορηγούνται δύο συνεχόμενες ελεύθερες ημέρες μέσα στην εβδομάδα που προηγείται αυτής της Κυριακής.
3. Οι ελεύθερες ημέρες του Σαββάτου και της Κυριακής ή οποιοσδήποτε δύο συνεχόμενες ημέρες σε αναπλήρωση αυτών θα είναι τελείως απαλλαγμένες από εργασία μεταξύ των ωρών 00.01 και 24.00 (ΣΣΕ 12.6.2012).
4. Τα ωράρια κάθε προηγούμενης ημέρας (παραμονής) του Σαββάτου, της Κυριακής ή της προηγούμενης ημέρας των δύο συνεχών ημερών σε αναπλήρωση αυτών, όπως και τα ωράρια της επόμενης μετά από κάθε μία ώρα από αυτές, πρώτης ημέρας εργασίας, θα ρυθμίζονται έτσι ώστε μεταξύ της με οποιοδήποτε τρόπο λήξεως του ωραρίου εργασίας (είτε του κανονικού είτε οποιασδήποτε τυχόν υπέρβασής του) κατά την παραμονή και με την με οποιαδήποτε τρόπο νέα ανάληψη εργασίας κατά την επομένη, θα μεσολαβούν τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) αλληπάλληλες συνεχείς ελεύθερες ώρες.
Οποιαδήποτε τυχόν σμίκρυνση της ως άνω περιόδου των σαράντα οκτώ (48) ελεύθερων ωρών λόγω τελείως απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, θα αμείβεται με καταβολή των αντίστοιχων ωρομισθίων προσαυξημένων προς 75% πέρα από τυχόν άλλη αμοιβή ή αποζημίωση για υπερωριακή, νυκτερινή, Κυριακή ή άλλη εργασία. Κάθε τέτοια αμοιβή ή αποζημίωση θα υπολογίζεται χωριστά και ανεξάρτητα από τις λοιπές αλληλοδιάδοχα (ΣΣΕ 12.6.2012).
5. Σε περίπτωση μη χορηγήσεως δύο πλήρων ελεύθερων και συνεχόμενων ημερών λόγω τελείως έκτακτης και απρόβλεπτης ανάγκης και παροχής εργασίας με τη συγκατάθεση προς τούτου και του εργαζόμενου θα παρέχεται προσαύξηση του ημερομισθίου εργασίας κατά 200%. Αποκλείεται πάντως η παροχή εργασίας σε περισσότερο από μία των συνεχόμενων ημερών. Αντί για προσαύξηση κατά 200% είναι δυνατή με απόφαση του εργοδότη η αντίστοιχη προσαύξηση των ημερών ετήσιας άδειας και η καταβολή ενός απλού ημερομισθίου (ΣΣΕ 12.6.2012). Αντί για προσαύξηση κατά 200% είναι δυνατή η απόφαση του εργοδότη η αντίστοιχη προσαύξηση των ημερών ετήσιας άδειας και η καταβολή ενός απλού ημερομισθίου (ΣΣΕ 17.3.2020).
6. α. Η ημερήσια εργασία θα διαρκέσει κατ' ανώτατο όριο συνολικά οκτώ (8)

ώρες με μισάωρη υποχρεωτική διακοπή για φαγητό, η οποία προγραμματίζεται ανάλογα με τις λειτουργικές ανάγκες, όπως ορίζεται αμέσως κατωτέρω στο εδάφιο (β).

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω για τους εργαζόμενους στο αεροδρόμιο ή στα εκδοτήρια ή στις κρατήσεις θέσεων είναι επιτρεπτή η παροχή καθημερινής εργασίας διάρκειας μεταξύ εξήμιση (6,5) και οκτώ (8) ωρών, που θα κατανέμονται σε πρόγραμμα μεταξύ επτά (7) και οκτώμισι (8,5) συνεχών ωρών, ώστε να συμπεριλαμβάνεται και η μισή ώρα υποχρεωτικής διακοπής για φαγητό. Η στην πιο πάνω περίπτωση πέραν των επτάμισι (7,5) ωρών μισή ώρα εργασίας, δε θεωρείται υπερωρία.

- β. Όπου στην παρούσα ρύθμιση, στην περίπτωση κανονικού πενθήμερου αναφέρεται διακοπή μισής (1/2) ώρας για φαγητό, αυτή είναι υποχρεωτική, υποχρεωτικά προγραμματισμένη, ανάλογα βέβαια με τις λειτουργικές ανάγκες κάθε Εταιρίας και εμφανίζεται στα επίσημα Προγράμματα της Επιθεώρησης Εργασίας.
- γ. Αν για οποιοδήποτε λόγο και σε οποιαδήποτε περίπτωση, μισθωτός εργαστεί την υποχρεωτική αυτή μισάωρη διακοπή για φαγητό κατόπιν αιτήματος του εργοδότη, τότε την αμείβεται ως υπερεργασία (ΣΣΕ 12.6.2012).

Σημείωση: Με ΣΣΕ μέχρι και του έτους 2010 ίσχυαν συστήματα αποκλίσεων από την κανονική πενθήμερη εργασία, τα οποία είχαν ως εξής:

Αποκλίσεις από την Κανονική Πενθήμερη Εργασία Γενικά

1. Οι αποκλίσεις θα εφαρμόζονται υποχρεωτικά μέχρι να συμπληρωθεί ολόκληρο το κύκλωμά τους. Αποκλείεται η τμηματική εφαρμογή ενός κυκλώματος ή η διακοπή του στη μέση. Μετά την πλήρη συμπλήρωση κάθε κυκλώματος συστήματος θα υπάρχει δυνατότητα να ακολουθηθεί ένα άλλο σύστημα ή το κανονικό σύστημα πενθήμερης εργασίας.
2. Στις περιπτώσεις που ο χρόνος εργασίας κάποιας εβδομάδας είναι κάτω των σαράντα (40) ώρες θα καταβάλλεται βέβαια ο πλήρης μισθός, δηλαδή αυτός που αντιστοιχεί σε σαράντα (40) ώρες εβδομαδιαίας εργασίας.
3. "Οι ελεύθερες ημέρες των εβδομάδων θα είναι τελείως απαλλαγμένες από εργασία μεταξύ των ωρών από 00.01 μέχρι 24.00. Σε περίπτωση που δημιουργούνται δύο ελεύθερες ημέρες η μία μετά την άλλη έστω εάν αυτές οι δύο ημέρες ανήκουν σε δύο διαφορετικές εβδομάδες θα χορηγούνται πλήρως ελεύθερες κατά τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) αλληπάλληλες συνεχείς ώρες. Όπου προβλέπεται σε μία εβδομάδα ελεύθερη μόνο μία ημέρα, χωρίς αυτή να συνδυάζεται με αμέσως προηγούμενη από αυτήν ή αμέσως επόμενη ελεύθερη ημέρα, τότε η περίοδος του χρονικού διαστήματος εκτός ωραρίου που θα μεσολαβεί μεταξύ της με οποιοδήποτε τρόπο λήξεως εργασίας κατά την προηγούμενη της ελεύθερης ημέρας και της με οποιοδήποτε τρόπο ανλήψεως εργασίας κατά την επομένη θα είναι εικοσιτέσσερις (24) ώρες της ελεύθερης ημέρας. Οποιαδήποτε τυχόν σμίκρυνση των ελευθέρων ημερών λόγω τελείως απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης θα αμείβεται με καταβολή των αντιστοίχων ωρομισθίων προσαυξημένων προς 150% πέρα από τυχόν άλλη αμοιβή ή αποζημίωση για υπερω-

ριακή, νυκτερινή, Κυριακή ή άλλη εργασία. Κάθε τέτοια αμοιβή ή αποζημίωση θα υπολογίζεται χωριστά και ανεξάρτητα από τις λοιπές αλληλοδιάδοχα.
(ΣΣΕ 18.10.1980 και ΣΣΕ 29.6.1993).

4. Σε περίπτωση μη χορηγήσεως πλήρων των προβλεπομένων ελεύθερων ημερών λόγω τελείως έκακτης και απρόβλεπτης ανάγκης και παροχής εργασίας εργαζόμενου θα παρέχεται προσαύξηση του ημερομισθίου εργασίας κατά 200%. Αποκλείεται πάντως η παροχή εργασίας σε περισσότερο από μία των συνεχόμενων ημερών. Αντί για προσαύξηση κατά 200% είναι δυνατή με κοινή συμφωνία εργοδότη και εργαζόμενους η αντίστοιχη προσαύξηση των ημερών ετήσιας άδειας και η καταβολή ενός απλού ημερομισθίου.
5. Τα συστήματα.αποκλίσεις που αναφέρονται στο παρακάτω άρθρο με τους αριθμούς 1, 2, 3, και 4 μπορούν να εφαρμοσθούν μόνο στις κρατήσεις θέσεων και εκδοτήρια εισιτηρίων των γραφείων πόλεως που είναι ανοικτά το Σάββατο και που κλείνουν την Κυριακή.

Τα συστήματα.αποκλίσεις 5 και 6 ισχύουν μόνο για το αεροδρόμιο (ΣΣΕ 16.10.1980).

Συστήματα - Αποκλίσεις

1η Απόκλιση

Η εργοδότηρια επιχείρηση μπορεί να προγραμματίζει σε περίοδο δύο συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων σύστημα εργασίας με την εξής διάταξη:

Στην 1η εβδομάδα θα παρέχεται εργασία από τη Δευτέρα μέχρι και το Σάββατο. Η διάρκεια εργασίας μίας ημέρας, οποιασδήποτε ανάμεσα στην Δευτέρα μέχρι και το Σάββατο της πρώτης εβδομάδας, θα είναι πέντε (5) ωρών (συνεχής χωρίς διακοπές). Κατά τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδος η διάρκεια της εργασίας θα είναι επτάωρη (συνεχής και χωρίς διακοπές). Η Κυριακή θα είναι ελεύθερη.

Κατά τη δεύτερη εβδομάδα θα παρέχεται εργασία από Δευτέρα μέχρι και Πέμπτη και θα είναι καθημερινά εννιά (9) ωρών συνεχής και χωρίς διακοπές και ο εργοδότης θα έχει την υποχρέωση να παρέχει ελεύθερο χρόνο μισής ώρας για ελαφρύ γεύμα. Ο χρόνος της μισής ώρας θα υπολογίζεται σαν χρόνος εργασίας του εννιάωρου διαστήματος. Έτσι στην πρώτη εβδομάδα το σύνολο των ωρών εργασίας κατ' ανώτατο όριο θα είναι σαράντα (40) και στη δεύτερη τριάντα έξι (36).

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

1η εβδομάδα: Δ, Τ, Τ, Π, Π, Σ. Σε μία από αυτές τις ημέρες παροχή πεντάωρης εργασίας, στις υπόλοιπες επτάωρης.

Η Κυριακή ελεύθερη.

2η εβδομάδα: Δ, Τ, Τ, Π 9ωρη εργασία με μισή ώρα διακοπή.

Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή, ελεύθερες.

2η Απόκλιση

Η εργοδότηρια επιχείρηση μπορεί να προγραμματίζει σε περίοδο τριών συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων σύστημα εργασίας με την εξής διάταξη:

Στην πρώτη εβδομάδα θα παρέχεται εργασία από τη Δευτέρα μέχρι και το Σάββατο. Η διάρκεια εργασίας, μίας ημέρας, οποιασδήποτε ανάμεσα στη Δευτέρα μέχρι και το Σάββατο της πρώτης εβδομάδας θα είναι πέντε (5) ωρών (συνεχής χωρίς διακοπές). Κατά τις υπόλοιπες ημέρες της εβδομάδας η διάρκεια της εργασίας θα είναι επτάωρη (συνεχής, χωρίς διακοπές). Η Κυριακή θα είναι ελεύθερη.

Κατά τη δεύτερη εβδομάδα, θα παρέχεται εργασία από τη Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή (οκτάωρη συνεχής χωρίς διακοπές). Στη συνέχεια, οι ημέρες Σαββάτου και Κυριακής θα

είναι ελεύθερες.

Κατά την τρίτη εβδομάδα η ημέρα της Δευτέρας θα είναι ελεύθερη. Στη συνέχεια θα παρέχεται εργασία από Τρίτη μέχρι και Παρασκευή που θα είναι καθημερινά εννιά (9) ωρών συνεχή και χωρίς διακοπές και ο εργοδότης θα έχει την υποχρέωση να παρέχει ελεύθερο χρόνο μισής ώρας για ελαφρύ γεύμα. Ο χρόνος της μισής ώρας, θα υπολογίζεται σαν χρόνος εργασίας του εννιαώρου διαστήματος (εννιάωρη με 1/2 ώρα διακοπή).

Το Σάββατο και η Κυριακή της εβδομάδας αυτής θα είναι ελεύθερες. Έτσι το σύνολο των ωρών εργασίας θα είναι στις δύο πρώτες εβδομάδες κατ' ανώτατο όριο 40 ώρες και στην τρίτη 36 ώρες.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

1η εβδομάδα : Δ, Τ, Τ, Π, Π, Σ. Με μία από τις ημέρες αυτές παροχή πεντάωρης εργασίας και στις υπόλοιπες επτάωρης. Κυριακή ελεύθερη.

2η εβδομάδα : Δ, Τ, Τ, Π, Π οκτάωρη εργασία. Σάββατο και Κυριακή ελεύθερες.

3η εβδομάδα : Δευτέρα ελεύθερη. Τ, Τ, Π, Π, εννιάωρη εργασία με μισή ώρα διακοπή. Σάββατο και Κυριακή ελεύθερες.

3η Απόκλιση

Η εργοδότηρια επιχείρηση θα προγραμματίζει σε περίοδο τουλάχιστον δύο συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων σύστημα πενθήμερης εργασίας με την εξής διάταξη :

Στην πρώτη εβδομάδα, η ημέρα της Δευτέρας θα είναι ελεύθερη. Στη συνέχεια θα παρέχεται εργασία (οκτάωρη συνεχή χωρίς διακοπές), από την Τρίτη μέχρι και το Σάββατο. Η ημέρα της Κυριακής θα είναι ελεύθερη.

Κατά τη δεύτερη εβδομάδα, η ημέρα της Δευτέρας θα είναι ελεύθερη. Στη συνέχεια, θα παρέχεται εργασία από την Τρίτη μέχρι και το Σάββατο, οκτάωρη συνεχή και χωρίς διακοπές. Η ημέρα της Κυριακής θα είναι ελεύθερη. Έτσι το σύνολο των ωρών εργασίας θα είναι και στις δύο εβδομάδες κατ' ανώτατο όριο 40 ώρες.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

1η εβδομάδα : Δευτέρα ελεύθερη. Τ, Τ, Π, Π, Σ, οκτάωρη εργασία. Κυριακή ελεύθερη.

2η εβδομάδα : Δευτέρα ελεύθερη. Τ, Τ, Π, Π, Σ, οκτάωρη εργασία. Κυριακή ελεύθερη.

4η Απόκλιση

Η εργοδότηρια επιχείρηση μπορεί να προγραμματίζει σε περίοδο δυο συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων σύστημα πενθήμερης εργασίας με την εξής διάταξη :

Στην πρώτη εβδομάδα, οι ημέρες του Σαββάτου και Κυριακής θα είναι ελεύθερες. Θα παρέχεται εργασία (οκτάωρη συνεχή χωρίς διακοπές) από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή.

Κατά τη δεύτερη εβδομάδα, οι ημέρες της Δευτέρας και Κυριακής θα είναι ελεύθερες και θα παρέχεται εργασία από Τρίτη μέχρι και Σάββατο, οκτάωρη συνεχή χωρίς διακοπές. Έτσι το σύνολο των ωρών εργασίας θα είναι και στις δύο εβδομάδες κατ' ανώτατο όριο 40 ώρες.

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

1η εβδομάδα : Δ, Τ, Τ, Π, Π, οκτάωρη εργασία.

Σάββατο και Κυριακή ελεύθερες.

2η εβδομάδα: Δευτέρα ελεύθερη. Τ, Τ, Π, Π, Σ, οκτάωρη εργασία. Κυριακή ελεύθερη.

(από 18.10.1980 ΣΣΕ)

5η απόκλιση

Η εργοδότηρια επιχείρηση θα προγραμματίζει σε περίοδο τουλάχιστον τριών (3) συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων και μεγίστη έκταση δεκατριών (13) συνεχόμενων μεταξύ τους εβδομάδων εργασίας με την εξής διάταξη:

Κατά την πρώτη εβδομάδα τέσσερις (4) ημέρες εργασίας. Ανώτατο όριο συνόλου ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης τριάντα δύο (32) ώρες. Καθημερινή διάρκεια ημερήσιας εργασίας οκτώ (8) ώρες που θα κατανομούνται σε ημερήσιο πρόγραμμα οκτώμισι (8,5) συνεχών ωρών, ώστε να συμπεριλαμβάνεται και η μισή ώρα υποχρεωτικής διακοπής για φαγητό. Στη συνέχεια δύο τουλάχιστον συνεχόμενες ελεύθερες ημέρες (48 αλειπάλληλες ώρες κατ' ελάχιστο όριο) και επιπλέον η ημέρα της Κυριακής ελεύθερη.

Κατά την αμέσως επόμενη εβδομάδα η ημέρα της δευτέρας θα είναι ελεύθερη και θα παρέχεται εργασία από Τρίτη έως Κυριακή (έξι ημέρες) εκ των οποίων κατά μία οποιαδήποτε ημέρα η απασχόληση θα είναι πέντε (5) ώρες συνεχής χωρίς διακοπές και στις υπόλοιπες πέντε (5) ημέρες η απασχόληση θα είναι διάρκειας εξήμισι (6,5) ωρών που θα κατανομούνται σε ημερήσιο πρόγραμμα επτά (7) συνεχών ωρών, ώστε να συμπεριλαμβάνεται και ημισή ώρα υποχρεωτικής διακοπής για φαγητό.

Ανώτατο σύνολο εβδομαδιαίας απασχόλησης τριάντα επτάμισι (37,5) ώρες. Η απόκλιση θα αρχίζει και θα τελειώνει με την τετραήμερη εβδομαδιαία απασχόληση" (ΣΣΕ 18.10.1980 και ΣΣΕ 29.6.1993).

6η Απόκλιση

Εάν μία νυκτερινή βάρδια προγραμματίζεται από τις 22.00 ή αργότερα θεωρείται εργασία της επομένης ημέρας και κάθε βάρδια που τελειώνει μέχρι τις 02.00 ή νωρίτερα θεωρείται εργασία της προηγούμενης ημέρας. Ο προγραμματισμός αυτός δεν πρέπει να αφορά τον ίδιο εργαζόμενο, για περισσότερες από 3 φορές την εβδομάδα, δεν ισχύει για τις ελεύθερες ημέρες, δεν ισχύει επίσης και κατά τις αργίες. Το ανώτατο όριο των ωρών εργασίας εντός του ημερολογιακού εικοσιτετραώρου, δηλαδή από 00.01 μέχρι 24.00 δεν δύναται να υπερβαίνει με τις προστιθέμενες δύο ώρες το σύνολο των 8.30 ωρών εργασίας (ΣΣΕ 16.10.1980).

Κ. ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ*

Η απασχόληση των εργαζομένων του κλάδου που απασχολούνται με μειωμένο ωράριο ρυθμίζεται από το Νόμο (ΣΣΕ 12.6.2012).

4. **Σημείωση :** Με τη ΣΣΕ 30.4.1999 η διάταξη αυτή είχε ως εξής: Η απασχόληση των εργαζομένων του κλάδου που απασχολούνται με μειωμένο ωράριο δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 20 ώρες εβδομαδιαίως περιλαμβανομένου του διαλείμματος. Τα ωράρια της ημερήσιας απασχόλησης μέσα στο πλαίσιο των 20 ωρών εβδομαδιαίως υπόκεινται σε συμφωνίες μεταξύ των αεροπορικών εταιρειών και των εργαζομένων (ΣΣΕ 30.4.1999).

Λ. ΗΜΕΡΕΣ ΑΡΓΙΑΣ

Σαν ημέρες υποχρεωτικής αργίας έχουν καθοριστεί από 1ης Ιουλίου 2012 οι ακόλουθες:

- 1) 1η Ιανουαρίου, Νέον Έτος 2) 6η Ιανουαρίου - Θεοφάνεια 3) Καθαρή Δευτέρα, 4) 25η Μαρτίου, ημέρα του Ευαγγελισμού 5) Μεγάλη Παρασκευή 6) Δευτέρα του Πάσχα. 7) 1η Μαΐου 8) Η εορτή (Δευτέρα) του Αγίου Πνεύματος 9) 15η Αυγούστου, 10) 28η Οκτωβρίου, 11) 8 Νοεμβρίου, Αρχαγγέλου Μιχαήλ (προστάτη τουεπαγγέλματος), 12) Χριστούγεννα, 13) 26η Δεκεμβρίου.⁵

Σε περίπτωση εργασίας σε ημέρα αργίας θα χορηγείται προσαύξηση 75% υπολογιζομένη κατ' ελάχιστο όριο επί ημερησίου ωραρίου 7 ωρών, ανεξάρτητα από την πραγματοποίησή τους και μία άλλη ημέρα της ίδιας εβδομάδας σε αναπλήρωση. Ο προγραμματισμός της ημέρας αυτής θα γίνεται 15 ημέρες προηγουμένως.

Είναι επιτρεπτό αντί για την χορήγηση άλλης ημέρας για αναπλήρωση να προσαυξάνεται το παραπάνω ωρομίσθιο κατά 175%. Σε περίπτωση συμπτώσεως ημέρας αναπαύσεως και ημέρας αργίας, η ημέρα αργίας δε μεταφέρεται σε άλλη ημέρα και δε χορηγείται μια άλλη ημέρα αναπαύσεως (ΣΣΕ 12.6.2012).

Μ. ΑΔΕΙΕΣ

α. Ετήσιες άδειες

1. Η ετήσια άδεια χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 539/1945, όπως ισχύει και το νόμο 3302/2004 (ΣΣΕ 12.6.2012).
2. Οι ετήσιες άδειες χορηγούνται ως εξής :
  - α) Μέχρι τη συμπλήρωση 10ετούς υπηρεσίας για κάθε εργαζόμενο, οι μισές κατ' ελάχιστο όριο των οφειλομένων σ' αυτόν ημέρες αδειάς, θα χορηγούνται σε συνεχή περίοδο από 1ης Απριλίου μέχρι 31ης Οκτωβρίου.
  - β) Μετά τη συμπλήρωση 10ετίας, για κάθε εργαζόμενο χορηγούνται κατ' ελάχιστο όριο συνεχόμενα τα δύο τρίτα των ημερών αδειάς μέσα σε χρονικό διάστημα από 1ης Απριλίου μέχρι 31ης Οκτωβρίου.
  - γ) Κατά τις ανωτέρω α' και β' περιπτώσεις ο ίδιος ο μισθωτός δεν μπορεί να πάρει την ετήσια κανονική του άδεια περισσότερες από μία φορά μέσα στην ίδια 5ετία από 1ης Απριλίου μέχρι 15ης Ιουνίου και 1ης Οκτωβρίου μέχρι 31ης Οκτωβρίου.

5. Σημείωση : Η εορτή του Αγ. Πνεύματος προστέθηκε με την από 3.4.2015 ΣΣΕ

3. Για τον υπολογισμό των ημερών αδειάς, εξαιρούνται τα Σάββατα, οι Κυριακές και οι αργίες, όπως αναφέρονται στο άρθρο 7 της από 16.10.80 ΣΣΕ. Επιπρόσθετα, εάν η έναρξη ή και η λήξη της αδειάς, συμπίπτει σε δύο προγραμματισμένες ελεύθερες ημέρες ή σε αναπλήρωση Σαββάτου ή Κυριακής, οι εν λόγω ημέρες δεν θα υπολογίζονται σαν ημέρες αδειάς. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν έχουν προγραμματιστεί δύο συνεχόμενες ελεύθερες ημέρες ανάπαυσης κατά την εβδομάδα έναρξεως της αδειάς ή κατά την εβδομάδα επιστροφής από την άδεια μέχρι τέλους της ίδιας εβδομάδας (ενάρξεως ή λήξεως της αδειάς), τότε δεν θα υπολογίζονται ως άδεια δύο ημέρες για κάθε μία από τις εβδομάδες αυτές.
4. Η ετήσια άδεια της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αυξάνεται κατά δύο (2) ημέρες για το μισθωτό που έχει 10ετή προϋπηρεσία και ο οποίος παίρνει κατά την περίοδο του χειμώνα τέσσερις (4) ημέρες από την άδεια που δικαιούται από την 15η Μαΐου μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου. Την ανωτέρω επιλογή δύναται να κάνει μόνον ο εργαζόμενος (ΣΣΕ 30.4.1999 και ΣΣΕ 12.6.2012).

β. Ειδικές άδειες και παροχές

1. Σε περίπτωση ασθενείας του ο μισθωτός δικαιούται των τακτικών μηνιαίων αποδοχών του, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις. Με τις ίδιες προϋποθέσεις δικαιούται των τακτικών μηνιαίων αποδοχών της και η εργαζόμενη σε περίπτωση αποχής της από την εργασία λόγω εγκυμοσύνης, με εξαίρεση τους τρεις (3) πρώτους μήνες, όπως ορίζεται πιο κάτω :

Μέχρι 5 έτη υπηρεσία τις αποδοχές ενός μηνός

Από 5 μέχρι 10 έτη υπηρεσίας, τις αποδοχές 2 μηνών

Από 10 μέχρι 15 έτη υπηρεσίας, τις αποδοχές 3 μηνών

Από 15 μέχρι 20 έτη υπηρεσίας, τις αποδοχές 4 μηνών

Από 20 μέχρι 25 έτη υπηρεσίας, τις αποδοχές 5 μηνών

Από 25 έτη και πάνω υπηρεσίας, τις αποδοχές 6 μηνών

Από τις αποδοχές αυτές ο εργοδότης δύναται να παρακρατεί τις χρηματικές παροχές τις οποίες κατέβαλε ή έπρεπε να καταβάλλει κατά νόμο το ΙΚΑ.

Ο ανωτέρω χρόνος αποχής από την εργασία μετ' αποδοχών, λόγω ασθενείας του μισθωτού, λαμβάνεται υπόψη για το ημερολογιακό έτος, κατά το οποίο συνέβη η ασθένεια, χωρίς να μπορεί ο χρόνος αυτός να προσμετρηθεί στο χρόνο του επόμενου έτους.

Για την ασθένειά του ο μισθωτός υποχρεούται να πληροφορήσει τον αρμόδιο προϊστάμενο ή τη Διεύθυνση Προσωπικού της εταιρείας στην οποία εργάζεται κατά την ημέρα της ασθενείας του ή το βραδύτερο την επομένη. (ΣΣΕ 21.12.1982 και ΣΣΕ 12.6.2012).

2. Εργαζόμενες μητέρες

Οι άδειες εγκυμοσύνης και μητρότητας ρυθμίζονται σύμφωνα με το Νόμο και την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας. Εργαζόμενες οι οποίες είναι έγκυοι ή σε άδεια μητρότητας της 1η Ιουλίου 2012 μπορούν να κάνουν χρήση των διατάξεων του Νόμου ή για το χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών που αρχίζει με την ανάληψη εκ νέου υπηρεσίας απ' αυτήν μετά το τοκετό και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από εξήντα τρεις (63) ημέρες από τον τοκετό, θα δικαιούνται να απασχολούνται επί δύο (2) ώρες λιγότερο από το

κανονικό ημερήσιο ωράριο και για τους επόμενους έξι μήνες (δηλ. έως τη συμπλήρωση 24 μηνών) μία (1) ώρα λιγότερη από το κανονικό ημερήσιο ωράριο με σκοπό να περιποιοούνται το βρέφος τους. Μισθωτός που υποχρεούται σε αποχή από την εργασία λόγω ασθένειας, υποχρεούται με την επιστροφή του στην εργασία να προσκομίσει το υπό του ΙΚΑ χορηγούμενο πιστοποιητικό ασθένειας, το οποίο δικαιολογεί το χρόνο απουσίας (ΣΣΕ 12.6.2012).

3. Σε περίπτωση **θανάτου γονέων, συζύγου ή τέκνου** θα χορηγείται άδεια τριών (3) ημερών με αποδοχές και σε περίπτωση θανάτου αδελφών μίας (1) ημέρας. (ΣΣΕ 21.12.1982 και ΣΣΕ 12.6.2012).
4. Διήμερη άδεια με αποδοχές θα χορηγείται για **μετακόμιση** των εγγάμων από τη μόνιμη κατοικία τους. (ΣΣΕ 21.12.1982)
Η χορηγούμενη άδεια για αλλαγή κατοικίας επεκτείνεται και στους αγάμους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλου για μία αλλαγή κατοικίας κατ' έτος. (από 1.8.1989 ΣΣΕ)
5. **Άδεια γάμου**
Σε περίπτωση γάμου θα χορηγείται πενθήμερη άδεια με αποδοχές (ΣΣΕ 21.12.1982 και ΣΣΕ 12.6.2012).
6. Οι ανωτέρω ειδικές άδειες δεν συμψηφίζονται προς τις ημέρες της ετήσιας άδειας (ΣΣΕ 18.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012).

Ν. ΕΙΔΙΚΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

1. Για εργαζόμενους που προσλαμβάνονται την 1η Ιουλίου 2012 ή μετά από αυτή την ημερομηνία, η αποζημίωση για την καταγγελία της σύμβασης εργασίας ρυθμίζεται σύμφωνα με το Νόμο που ισχύει την παραπάνω ημερομηνία. Οι διατάξεις του Νόμου για την καταγγελία με την προηγούμενη προειδοποίηση δεν ισχύουν.
2. Για τους εργαζόμενους στις Ξένες Αεροπορικές Εταιρίες που έχουν προσληφθεί πριν από την 1η Ιουλίου 2012 ισχύουν τα ακόλουθα :
  - N.1. α) Όλοι οι εργαζόμενοι στις ξένες αεροπορικές εταιρείες που αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησεως ή απομακρύνονται λόγω συνταξιοδότησεως ή των οποίων καταγγέλεται η σύμβαση εργασίας λαμβάνουν ως αποζημίωση το 100% των ακολούθων τακτικών μηνιαίων αποδοχών τους του τελευταίου μήνα υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, ανάλογα με τα ακόλουθα έτη υπηρεσίας των στην ίδια αεροπορική εταιρεία και με υπηρεσία στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
  - β) Επίσης ως προϋπηρεσία θεωρείται και λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και η υπηρεσία στην Ελλάδα, σε οποιαδήποτε άλλη αεροπορική εταιρεία, εφόσον ο μισθωτός δεν έλαβε αποζημίωση από έναν ή περισσότερους εργοδότες, βάσει Νόμου ή της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας.
  - γ) Ο πίνακας αποζημίωσης έχει ως εξής :

Χρόνος υπηρεσίας	100% των ακολούθων αποδοχών
2 μηνών μέχρι 1 έτους	1 μηνός
Άνω του έτους και μέχρι 2 ετών	2 μηνών
3 ετών	3 μηνών
4 ετών	4 μηνών
5 ετών	5 μηνών
6 ετών	6 μηνών
7 ετών	7 μηνών
8 ετών	8 μηνών
9 ετών	9 μηνών
10 ετών	10 μηνών
11 ετών	11 μηνών
12 ετών	12 μηνών
13 ετών	13 μηνών
14 ετών	14 μηνών
15 ετών	15 μηνών
16 ετών	16 μηνών
17 ετών	17 μηνών
18 ετών	18 μηνών
19 ετών	19 μηνών
20 ετών	20 μηνών
21 ετών	21 μηνών
22 ετών	22 μηνών
23 ετών	23 μηνών
24 ετών	24 μηνών
25 ετών	25 μηνών
26 ετών	26 μηνών
27 ετών	27 μηνών
28 ετών	28 μηνών
29 ετών	29 μηνών
30 ετών και πάνω	30 μηνών

Σημείωση: Στις ΣΣΕ 12.6.2012 και 3.4.2015 περιλαμβάνονταν η εξής ρύθμιση η οποία όμως καταργήθηκε με τις ΣΣΕ 28.3.2017 και 17.3.2020: Ο ανώτατος αριθμός μηνών επί τη βάση των οποίων υπολογίζεται η αποζημίωση θα μειώνεται κατά ένα μισθό κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών ως εξής:

2013	29 μηνών
2014	28 μηνών
2015	27 μηνών
2016	26 μηνών
2018	25 μηνών
2020	24 μηνών (ΣΣΕ 12.6.2012).

N.2. Μισθωτοί που απεχώρησαν, απεβίωσαν, συνταξιοδοτήθηκαν ή απομακρύνθηκαν προ της ισχύος της παρούσας καλύπτονται ως προς την αποζημίωση από τη συλλογική σύμβαση που ίσχυε κατά το χρόνο διακοπής της εργασιακής τους σχέσης.

Μετά τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων για πλήρη σύνταξη ο εργοδότης έχει το δικαίωμα ν' απομακρύνει τον εργαζόμενο.⁵

Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης εργασίας για άλλο λόγο που συνεπάγεται την καταβολή αποζημίωσης στον εργαζόμενο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, θα καταβάλλεται αποζημίωση σε όλο το προσωπικό, υπαλλήλους και εργάτες, με βάση το 100% των κλιμάκων της παραγράφου 2.γ. του παρόντος άρθρου των τακτικών αποδοχών του τελευταίου μήνα απασχόλησης. Στην περίπτωση των εργατών, η βάση υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών θα είναι το ημερομίσθιο πολλαπλασιασμένο επί 25 (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012)

Σε περίπτωση που μεμονωμένες Αεροπορικές Εταιρείες χορηγούν υψηλότερα ποσά από την παραπάνω αποζημίωση, είναι υποχρεωμένες να συνεχίσουν να καταβάλλουν τα υψηλότερα ποσά (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012). Εφόσον ζητηθεί από τον εργοδότη, ο μισθωτός υποχρεούται να υποβάλει εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών αίτηση στον ασφαλιστικό του φορέα για τη λήψη βεβαίωσης Ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις της οικείας νομοθεσίας και να χορηγή, ευθύς μόλις τη λάβει, αντίγραφο αυτής στον εργοδότη του. Επιπλέον, οφείλει να γνωστοποιεί πάραυτα στον εργοδότη και κάθε πράξη αναγνώρισης ημερών ασφάλισης ή απόφαση αναγνώρισης πλασματικών χρόνων, η οποία ενδεχομένως δε συμπεριλαμβάνεται στην ως άνω βεβαίωση ασφάλισης. Περαιτέρω, εφόσον ζητηθεί από τον εργοδότη, ο μισθωτός υποχρεούται να λαμβάνει γνωμοδότηση από δικηγόρο της επιλογής του εργοδότη του και με δαπάνες του τελευταίου, αναφορικά με το χρονικό σημείο συμπλήρωσης των προϋποθέσεων για τη λήψη πλήρους σύνταξης, υποχρεούμενος όπως θέτει υπόψη του κάθε απαραίτητο στοιχείο και πληροφορίες (ΣΣΕ 3.4.2015, ΣΣΕ 28.3.2017).

Ν.3. Αποζημίωση από ασφαλιστικό φορέα

Σε περίπτωση που συνταξιοδοτούμενος, κατά τις προηγούμενες προϋποθέσεις, έχει δικαίωμα εκτός από την προαναφερόμενη αποζημίωση και παροχών καταβλητέων είτε από την εργοδότηδα αεροπορική εταιρεία είτε από ασφαλιστικό φορέα ή επιχείρηση λόγω ιδιαίτερης σχέσεως και καλύψεως σύμφωνα με την οποία το ασφαλιστικό ή η σχετική συμβολή καλύπτεται εξ ολοκλήρου από την εργοδότηδα αεροπορική εταιρεία, ο συνταξιοδοτούμενος έχει το δικαίωμα να εκλεξει μεταξύ των δύο, δηλαδή της αποζημίωσης και των παροχών και να προτιμήσει το υψηλότερο από τα δύο ποσά, αποκλεισμένου βεβαίως να λάβει και τα δύο. Εφόσον ο εργαζόμενος καταβάλλει μέρος του ασφαλιστικού ή της σχετικής συμβολής ή η παροχή δεν καταβάλλεται κατά τη συνταξιοδότηση σύμφωνα με τις παραπάνω προϋποθέσεις ο εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να πάρει και την αποζημίωση του προηγούμενου άρθρου αλλά και τις παροχές. Ιδιαίτερες σχέσεις και καλύψεις που υφίστανται και σχετίζονται με τη συνταξιοδότηση δεν δύναται να διακοπούν (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012).

5. Σημείωση: Με τις ΣΣΕ ετών 1980, 1982, 1983, 1998 και 2008 υπήρχαν ειδικές διατάξεις που αφορούν την αποχώρηση ή μη των εργαζομένων λόγω συνταξιοδότησης οι οποίες έχουν ως εξής:

- ι. Άνδρες και γυναίκες που συμπλήρωσαν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησεως και το 60ό και 55ο έτος της ηλικίας τους αντίστοιχα, έχουν δικαίωμα ή να παραμείνουν στην εργασία μέχρι να συμπληρώσουν το 62ο έτος οι άνδρες και το 57ο οι γυναίκες ή να αποχωρήσουν συνταξιοδοτούμενοι παίρνοντας την παραπάνω αποζημίωση. Ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να απομακρύνει τον εργαζόμενο για λόγους που ανάγονται αποκλειστικά στη συνταξιοδότηση ή να αρνηθεί τη συγκατάθεσή του εφόσον ο εργαζόμενος ζητήσει ν' αποχωρήσει.
- ii. α) Μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας για τους άνδρες και του 57ου έτους για τις γυναίκες ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να απομακρύνει τον εργαζόμενο.
β) Μετά τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας για τους άνδρες και του 57ου για τις γυναίκες ο εργοδότης έχει το δικαίωμα με τη σύμφωνη γνώμη του εργαζόμενου που έχει τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησεως, να κρατήσει το μισθωτό στην υπηρεσία.
γ) Έτσι σύμφωνα με τα πιο πάνω, σε περίπτωση που απομακρυνθεί ο εργαζόμενος από τον εργοδότη ή σε περίπτωση που μονομερώς αποχωρήσει για σύνταξη ο εργαζόμενος που δεν συμφωνεί για την παραμονή του στην υπηρεσία, και στις περιπτώσεις αυτές καταβάλλεται στον εργαζόμενο η πιο πάνω αποζημίωση.
- iii. Ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας του μισθωτού μόλις αυτός συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του και της μισθωτού, μόλις αυτή συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας της (από 16.10.1980, 21.12.1982, 19.12.1983 και 19.5.1998 και 5.6.2008 ΣΣΕ).

N.4. Σε περίπτωση που ο εργαζόμενος δικαιούται πέρα από τα ανωτέρω και άλλων απολαβών που προέρχονται από ασφαλιστική ή άλλη κάλυψη άσχετα με τη συνταξιοδότηση δεν στερείται από αυτές και δεν είναι δυνατόν να διακοπούν. (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012).

N.5. Θάνατος

1. Η αποζημίωση των αποχωρούντων λόγω συνταξιοδότησεως ή των απομακρυνόμενων λόγω συνταξιοδότησεως ή των οποίων καταγγέλεται η σύμβαση εργασίας, χορηγείται με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις των εδαφίων α', β' και γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 13 της από 28.3.2017 ΣΣΕ και στον επιζώντα σύζυγο και τα παιδιά του δικαιούχου μισθωτού, ο οποίος απεβίωσε μετά τη συμπλήρωση δεκαετούς υπηρεσίας (ΣΣΕ 18.3.2017).
2. Σε περίπτωση που ο μισθωτός αποβιώσει προ της συμπλήρωσεως δεκαετούς υπηρεσίας χορηγείται ως αποζημίωση στα ανωτέρω μέλη οικογενείας ένας (1) μηνιαίος μισθός για κάθε χρόνο υπηρεσίας του αποβιώσαντος.
3. Απαλλάσσονται των παροχών λόγω θανάτου προς τα μέλη της οικογενείας του αποβιώσαντος, οι αεροπορικές εταιρείες που έχουν ασφαλίσει το προσωπικό τους σε ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες καταβάλλουν τουλάχιστον ισόποσες παροχές και εφόσον η αεροπορική εταιρεία καταβάλλει πλήρη τα ασφάλιστρα και του μισθωτού. Σε περίπτωση κατά την οποία οι παροχές των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιρειών καλύπτουν μέρος μόνον των παραπάνω παροχών, που χορηγούν οι αεροπορικές εταιρείες, τότε την διαφορά τη συμπληρώνει η αεροπορική εταιρεία στην οποία απησχολείτο ο αποβιώσας μισθωτός (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012).

Ξ. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τρόπος εμφάνισης. Στολές⁶

Η πολιτική του τρόπου εμφάνισεως ρυθμίζεται από τους όρους και τις προϋποθέσεις της κάθε μεμονωμένης αεροπορικής εταιρίας (ΣΣΕ 12.6.2012).

2. Συνδικαλιστική Συνδρομή

Οι αεροπορικές εταιρείες έχουν την υποχρέωση να παρακρατούν από το μισθό των εργαζομένων μετά την κατά νόμιμη τρόπο έγγραφης γι' αυτόν τον σκοπό συγκαταθέσεώς τους, τις τακτικές ή έκτακτες εισφορές τους και στη συνέχεια να τις καταβάλλουν στον ταμία του οικείου Συλλόγου Προσωπικού (ΣΣΕ 16.10.1980 και ΣΣΕ 12.6.2012).

6. Σημείωση: Είδη στολής που δε χορηγούνται επαρκώς ή πλήρως, δεν είναι υποχρεωτικό να φοριούνται από τους υπαλλήλους (ΣΣΕ 16.10.1980).

3. Ασφαλιστικές εισφορές

Από 1ης Ιανουαρίου 1989 το ποσοστό συμμετοχής επί της εκάστοτε καθοριζόμενης εισφοράς εργοδοτών και εργαζομένων στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων (ΤΕΑΠΑΕ), το οποίο μέχρι σήμερα ήταν 50% για τον εργοδότη και 50% για τον εργαζόμενο διαφοροποιείται ως κάτωθι:

α) Εργοδότης ποσοστό 65%.

β) Εργαζόμενος ποσοστό 35%. (από 24.6.1988 ΣΣΕ)

Από το έτος 1983 μέχρι και το έτος 2010 προβλέφθηκαν Επιτροπές για τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων, οι οποίες έχουν ως κατωτέρω:

1. Επιτροπή Προβλημάτων Παραγωγικότητας

Εξακολουθεί να λειτουργεί μόνιμη επιτροπή αποτελούμενη από 4 μέλη τα οποία υποδεικνύονται δύο από την ΕΞΑΕ και δύο από την ΟΠΞΑΕ με τους νομικούς τους συμβούλους. Η επιτροπή έχει ως αντικείμενο τη μελέτη και την εισήγηση λύσεων σε προβλήματα παραγωγικότητας, εξασφάλιση της εργασίας και οποιαδήποτε άλλα είναι σε θέση να επηρεάσουν την κοινωνική ειρήνη του κλάδου (ΣΣΕ 19.12.83 και ΣΣΕ 24.6.1988).

2. Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας

Συνιστάται μόνιμη επιτροπή, η οποία θα αποτελείται από έξι (6) μέλη, τρία από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΞΑΕ και τρία από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΞΑΕ. Τα ανωτέρω μέλη θα υποδεικνύονται με τους αναπληρωτές τους εντός του Ιανουαρίου κάθε έτους. Η επιτροπή θα συγκαλείται με πρόσκληση δύο τουλάχιστον μελών της και θα επιλαμβάνεται θεμάτων υγιεινής και ασφάλειας στις αεροπορικές εταιρείες μέλη της ΕΞΑΕ. Οι αποφάσεις της επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών και έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς τις αεροπορικές εταιρείες μέλη της ΕΞΑΕ και τα σωματεία μέλη της ΟΠΞΑΕ. Εφόσον τρία τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής το ζητήσουν εγγράφως είναι δυνατόν να παρίστανται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής σύμβουλοι ή ειδικοί για την παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους (ΣΣΕ 29.5.1995).

3. Επιτροπή για τη μελέτη των θεμάτων που σχετίζονται με τους υπαλλήλους μερικής απασχόλησης του κλάδου.

Επιτροπή η οποία θα αποτελείται από έξι (6) μέλη, τρία (3) από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΞΑΕ και τρία (3) από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΞΑΕ. Τα ανωτέρω μέλη θα υποδειχθούν με τους αναπληρωτές τους εντός του μηνός Ιουνίου 1996. Η Επιτροπή θα συγκαλείται με πρόσκληση δύο τουλάχιστον μελών της και θα επιληφθεί τη μελέτη των θεμάτων που σχετίζονται με τους υπαλλήλους μερικής απασχόλησης του κλάδου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών και έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς την ΕΞΑΕ και την ΟΠΞΑΕ. Η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να καταθέσει τις τελικές τις προτάσεις μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 1996 το αργότερο. Εφ' όσον τρία τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής το ζητήσουν εγγράφως είναι δυνατόν να παρίστανται στις συνεδριάσεις της

Επιτροπής σύμβουλοι ή ειδικοί για την παροχή συμβούλων ή γνωμοδοτήσεων επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους. (ΣΣΕ 29.5.1995)

4. Ειδική επιτροπή

Δημιουργείται ειδική επιτροπή αποτελούμενη από δύο μέλη της ΟΠΑΜ και δύο μέλη της ΕΞΑΕ η οποία θα εξετάσει και θα υποβάλλει προτάσεις για τα θέματα:

- α) Του εκπαιδευτικού επιδόματος και ειδικότερα της σκοπιμότητας χορήγησης παρομοίου επιδόματος και τους καθορισμού των πτυχίων των ανωτάτων σχολών που θα λαμβάνονται υπ' όψη για την τυχόν χορήγηση εκπαιδευτικού επιδόματος και των ειδικοτήτων των εργαζομένων στις οποίες η κατοχή πτυχίου ανώτατης σχολής (και ποίου πτυχίου συγκεκριμένα) παρέχει το δικαίωμα λήψης του επιδόματος.
- β) Της μετατροπής των συμβάσεων ορισμένου χρόνου εργαζομένων οι οποίοι απασχολούνται στην ίδια αεροπορική εταιρεία συνεχώς ή με μικρές διακοπές επί μία τριετία τουλάχιστον, σε συμβάσεις αορίστου χρόνου και ειδικότερα τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα γίνεται η ως άνω μετατροπή (ΣΣΕ 21.5.2001).

5. Επιτροπή για την τροποποίηση και τον εκσυγχρονισμό της ΣΣΕ

Συνιστάται επιτροπή η οποία θα αποτελείται από έξι (6) μέλη, τρία (3) από τα οποία θα υποδεικνύονται από το διοικητικό Συμβούλιο της ΕΞΑΕ και τρία (3) από τα οποία θα υποδεικνύονται από το διοικητικό συμβούλιο της ΟΠΞΑΕ. Τα ανωτέρω μέλη θα υποδειχθούν με τους αναπληρωτές τους εντός του μηνός Ιουνίου 1996. Η επιτροπή θα συγκαλείται με πρόσκληση δύο τουλάχιστον μελών της και θα επιληφθεί την τροποποίηση και τον εκσυγχρονισμό των ΣΣΕ των υπαλλήλων των ξένων αεροπορικών εταιρειών. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών και έχουν συμβουλευτικό χαρακτήρα προς την ΕΞΑΕ και την ΟΠΞΑΕ. Η Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να καταθέσει τις τελικές τις προτάσεις μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2002 το αργότερο. Εφόσον τρία τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής το ζητήσουν εγγράφως είναι δυνατόν να παρίστανται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής σύμβουλοι ή ειδικοί για την παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.

Η εν λόγω επιτροπή, μεταξύ των άλλων θεμάτων, θα εξετάσει και θα υποβάλλει προτάσεις για τα θέματα : α) μείωσης των εβδομαδιαίων ωρών εργασίας β) του επιδόματος εκπαίδευσης και γ) της διευκόλυνσης της πρόσληψης των εργαζομένων που απολύθηκαν λόγω κλεισίματος αεροπορικής εταιρείας ή τμήματος αυτής. (από 17.5.1996, 19.9.1998, 26.4.2000 και 31.7.2002 ΣΣΕ)

6. Επιτροπή εκπαιδευτικού επιδόματος

Δημιουργείται ειδική επιτροπή αποτελούμενη από δύο (2) μέλη της ΟΠΑΜ και δύο (2) μέλη της ΕΞΑΕ η οποία θα εξετάσει και θα υποβάλει προτάσεις για το θέμα του εκπαιδευτικού επιδόματος και ειδικότερα της σκοπιμότητας χορήγησης παρομοίου επιδόματος και του καθορισμού των πτυχίων των ανωτάτων σχολών που θα λαμβάνονται υπόψη για την τυχόν χορήγηση εκπαιδευτικού επιδόματος και των ειδικοτήτων των εργαζομένων στις οποίες η κατοχή πτυχίου ανώτατης σχολής (και ποίου πτυχίου συγκεκριμένα) παρέχει το δικαίωμα λήψης του επιδόματος.

Η ως άνω επιτροπή θα συγκληθεί για πρώτη φορά τον Ιούνιο του 2004 και έχει υποχρέωση να υποβάλει τις τελικές της προτάσεις έως την 31 Δεκεμβρίου 2004 το αργότερο (ΣΣΕ 27.5.2004).

7. Επιτροπή για τη μελέτη των συνθηκών μεταφοράς

Δημιουργείται ειδική επιτροπή αποτελούμενη από δύο (2) μέλη της ΟΠΑΜ και δύο (2) μέλη της ΕΞΑΕ η οποία θα εξετάσει το θέμα της βελτίωσης των συνθηκών μεταφοράς από και προς το Αεροδρόμιο των Σπάτων και θα υποβάλει προτάσεις για τη μείωση του χρόνου της σμίκρυνσης και ειδικότερα για το εάν οι έντεκα (11) ώρες που σύμφωνα με τη ΣΣΕ πρέπει να είναι απολύτως ελεύθερες για ανάπαυση και να μεσολαβούν αναγκαία μεταξύ της λήξεως της ημερησίας εργασίας και της εκ νέου ανάληψης της εργασίας, μπορούν να μειωθούν.

Η ως άνω επιτροπή θα συγκληθεί για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο του 2004 και έχει υποχρέωση να υποβάλει τις τελικές προτάσεις της έως την 30 Απριλίου 2005 το αργότερο (ΣΣΕ 27.5.2004).

8. Ειδική επιτροπή

Συνιστάται επιτροπή η οποία θα αποτελείται από έξι (6) μέλη, τρία από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΞΑΕ και τρία από τα οποία θα υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΟΠΞΑΕ. Τα ανωτέρω μέλη θα υποδειχθούν με τους αναπληρωτές τους μέχρι την 30 Ιουνίου 2010. Η Επιτροπή θα συγκαλείται με πρόσκληση δύο τουλάχιστον μελών της και θα επιληφθεί (ι) με τη διατύπωση των διατάξεων 3 και 4α του άρθρου 6 της ΣΣΕ της 5.6.2008 (άρθρο 15 της Κωδικοποιημένης ΣΣΕ) που αφορούν τα όρια ηλικίας μέχρι τα οποία οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα να παραμείνουν στην εργασία και τα όρια ηλικίας στα οποία ο εργοδότης έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας λόγω των αλλαγών στη νομοθεσία περί συνταξιοδότησης, (ιι) με την τροποποίηση της διατύπωσης του επιδόματος μεταφοράς έτσι ώστε η χορήγηση του επιδόματος θα βασίζεται όχι στην περιοχή όπου είναι εγκατεστημένα τα γραφεία πόλεως αλλά στην απόσταση από την Πλαστεία Συντάγματος. Οι αποφάσεις της Επιτροπής θα λαμβάνονται με πλειοψηφία των παρόντων μελών. Εφόσον τρία τουλάχιστον από τα μέλη της Επιτροπής το ζητήσουν εγγράφως είναι δυνατόν να παρίστανται στις συνεδριάσεις της Επιτροπής σύμβουλοι ή ειδικοί για την παροχή συμβουλών ή γνωμοδοτήσεων επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους (ΣΣΕ 21.5.2010).

4. Μετατροπή συμβάσεων μειωμένης απασχόλησης σε συμβάσεις πλήρους απασχόλησης

Συμβάσεις εργασίας μισθωτών οι οποίοι έχουν προσληφθεί με συμβάσεις μειωμένης απασχόλησης αορίστου χρόνου αλλά απασχολούνται μονίμως επί έξι (6) τουλάχιστον μήνες με ωράριο πλήρους απασχόλησης σύμφωνα με το υποβαλλόμενο κατά νόμο στην Επιθεώρηση Εργασίας πρόγραμμα εργασίας, ~~μετατρέπονται σε συμβάσεις πλήρους απασχόλησης~~ εφ' όσον, κατά το διευθυντικό δικαίωμα του εργοδότη, οι ανάγκες της αεροπορικής εταιρείας το επιτρέπουν (ΣΣΕ 12.6.2012).

5. Προτίμηση στην πρόσληψη των ανέργων εργαζομένων του κλάδου

Οι αεροπορικές εταιρείες αναλαμβάνουν την υποχρέωση κατά την πρόσληψη εργαζομένων να προτιμούν ανέργους πρώην εργαζομένους σε ξένες αεροπορικές εταιρείες των οποίων οι συμβάσεις εργασίας έχουν καταγγελθεί (εκτός εάν έχουν απολυθεί λόγω συνταξιοδότησης ή για ποινικά ή πειθαρχικά αδικήματα) ανάλογα με τις ειδικότητες, προσόντα, προϋπηρεσία κλπ. των ανέργων και τις ανάγκες της αεροπορικής εταιρείας. Για τη διευκόλυνση των ανέργων η ΟΠΑΜ θα υποβάλλει εντός του πρώτου εικοσαήμερου κάθε έτους στο Διοικητικό συμβούλιο της ΕΞΑΕ κατάσταση των ανέργων πρώην εργαζομένων των ξένων αεροπορικών εταιρειών στην οποία θα εμφανίζονται τα πλήρη στοιχεία εκάστου ανέργου (ονοματεπώνυμο, διεύθυνση, ηλικία, προϋπηρεσία, ειδικότητα, γνώσεις, ξένες γλώσσες, οικογενειακή κατάσταση κ.λπ.). (ΣΣΕ 21.5.2001).

6. Τελικές διατάξεις-Ρήτρα Ειρήνης

Οι όροι και συμφωνίες των Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας των προηγούμενων ετών εξακολουθούν να ισχύουν, κατά το μέρος που δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

Τα ανωτέρω συμφωνηθέντα καλύπτουν τις απαιτήσεις των μισθωτών για τα έτη 2010 και 2011 (ΣΣΕ 21.5.2010).

Κατά τη διάρκεια της ισχύος της παρούσας ρύθμισης η ΟΠΑΜ και τα επιμέρους Σωματεία των εργαζομένων στις ξένες αεροπορικές εταιρείες δεν θα ζητήσουν αυξήσεις των ανωτέρω ποσών και ποσοστών αυξήσεων των βασικών μισθών και επιδομάτων και δε θα διεκδικήσουν νέα επιδόματα (ΣΣΕ 12.6.2012).

Ρητά συμφωνείται Κοινωνική Ειρήνη μέχρι τις 31.12.2020 (ΣΣΕ 17.3.2020).

